

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

BM-or-078/20/11

Warszawa, 18 sierpnia 2011 r.

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Wpłynęło dnia 2011-08-18

2403/11

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

W odpowiedzi na pismo znak: KRIR/MC/1943/11 z dnia 13 lipca 2011 r. dotyczące przedstawienia procedur w zakresie kontroli i badań produktów żywnościowych uprzejmie informuję, co następuje.

W kwestii badań i procedur sanitarnych, w odniesieniu do produktów z krajów spoza państw członkowskich UE, spoza państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) a także na rynku wewnętrznym, po otrzymaniu stosownych informacji od Głównego Inspektora Sanitarnego, informuję, iż przepisy wspólnotowego prawa żywnościowego nie określają szczegółowo kwestii dotyczących przeprowadzania kontroli towarów importowanych z krajów trzecich. Zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004., str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 20) właściwy organ państwa członkowskiego przeprowadza regularne kontrole urzędowe pasz i żywności niezwierzęcego pochodzenia, przywożonych na terytorium danego państwa członkowskiego UE z krajów trzecich. W związku z powyższym państwa członkowskie regulują te kwestie w przepisach krajowych jako realizację obowiązków nałożonych przepisami ww. rozporządzenia. W Polsce kwestie nieuregulowane w ww. rozporządzeniu – określa ustawa z dnia 25 czerwca 2006 r. o bezpieczeństwie

żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze wydane na jej podstawie.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzają graniczne kontrole sanitarne na podstawie ww. rozporządzenia WE oraz art. 79 – 84 ww. ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. Kontrole te obejmują żywność pochodzenia niezwierzęcego oraz materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przywożone z państw trzecich na terytorium UE i wprowadzane do obrotu w Polsce. Jak wynika z art. 3a ww. ustawy jako państwo członkowskie UE, należy rozumieć również państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, natomiast jako państwo trzecie, należy rozumieć państwo inne niż wymienione wyżej.

Wykaz towarów, które podlegają granicznej kontroli sanitarnej określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 stycznia 2007 r. w sprawie wykazu towarów, które podlegają granicznej kontroli sanitarnej (Dz. U. Nr 20, poz. 122, z późn. zm.). Wzory wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej oraz wzory świadectw spełniania przez te towary wymagań zdrowotnych zostały ustalone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 lutego 2007 r. w sprawie wzorów wniosku o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej oraz świadectwa spełniania wymagań zdrowotnych (Dz. U. Nr 44, poz. 286). W zakresie granicznej kontroli sanitarnej obowiązują również następujące rozporządzenia Ministra Zdrowia:

- z dnia 24 września 2007 r. w sprawie wykazu przejść granicznych właściwych dla przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej (Dz. U. Nr 196, poz. 1423),
- z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami celnymi w zakresie granicznych kontroli sanitarnych (Dz. U. Nr 37, poz. 213, z późn. zm.).

Ponadto w zakresie kontroli granicznych towarów przywożonych z państw trzecich obowiązuje wprost w całej Unii Europejskiej wiele rozporządzeń wspólnotowych, które określają wykazy towarów podlegających kontroli oraz ustalają procedury kontroli granicznej tych towarów, w tym np.:

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 669/2009 z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwiększenia poziomu kontroli urzędowych przywozu niektórych rodzajów pasz i żywności

niepochodzących od zwierząt i zmieniające decyzję 2006/504/WE (Dz. Urz. UE L 194 z 25.07.2009 r., str. 11, z późn. zm.),

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1152/2009 z dnia 27 listopada 2009 r. nakładające specjalne warunki dotyczące przywozu niektórych środków spożywczych z niektórych państw trzecich w związku z ryzykiem zanieczyszczenia aflatoksynami i uchylające decyzję 2006/504/WE (Dz. Urz. UE L 313 z 28.11.2009 r., str. 40),

- rozporządzenie Komisji (UE) nr 284/2011 z dnia 22 marca 2011 r. ustanawiające specjalne warunki i szczegółowe procedury dotyczące przywozu przyborów kuchennych z tworzyw poliamidowych i melaminowych pochodzących lub wysłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2011 r., str. 25),

- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 297/2011 z dnia 25 marca 2011 r. wprowadzające specjalne warunki regulujące przywóz paszy i żywności pochodzących lub wysłanych z Japonii w następstwie wypadku w elektrowni jądrowej Fukushima (Dz. Urz. UE L 80 z 26.03.2011 r., str. 5, z późn. zm.).

Należy podkreślić, że granicznej kontroli sanitarnej podlega żywność pochodzenia niezwierzęcego oraz materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z państw trzecich przywożone na terytorium Unii Europejskiej, wprowadzane do obrotu w Polsce i poddawane w Polsce ostatecznej odprawie celnej. Graniczna kontrola sanitarna w Polsce nie jest przeprowadzana jedynie w przypadku, gdy towarowi towarzyszy świadectwo granicznej kontroli sanitarnej wydane w innym państwie członkowskim lub kiedy towar zostanie legalnie wprowadzony na rynek (odprawiony ostatecznie przez służby celne) w innym państwie członkowskim UE. Towar dopuszczony do obrotu na terenie UE może być wprowadzony do obrotu we wszystkich pozostałych państwach członkowskich, w tym w Polsce, na zasadach swobodnego przepływu towarów i wzajemnego uznawania, bez konieczności przeprowadzania granicznej kontroli sanitarnej. Nie oznacza to, że produkt pochodzący z państwa trzeciego wprowadzony na terytorium RP z innego państwa członkowskiego nie podlega żadnej kontroli. Produkt taki podlega kontroli i może zostać skontrolowany w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w obrocie hurtowym lub detalicznym przez organ urzędowej kontroli żywności, w tym organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są uprawnione do żądania przedłożenia przez przedsiębiorcę dokumentów potwierdzających, że dany środek spożywczy spełnia wymagania zdrowotne,

w tym również wyników badań laboratoryjnych. W przypadku stwierdzenia, że produkt może być niebezpieczny dla zdrowia konsumenta organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmują odpowiednie działania, zgodnie z ustawowymi kompetencjami. Taka sama zasada dotyczy żywności oraz materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wyprodukowanych w innym państwie członkowskim UE i wprowadzonym do obrotu w Polsce zgodnie z zasadą swobodnego przepływu towarów.

Z brzmienia art. 80 ww. ustawy wynika, że graniczne kontrole sanitarne mogą być przeprowadzane przez państwowych granicznych inspektorów sanitarnych i przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych. Państwowi graniczni inspektorzy sanitarni są właściwi do przeprowadzania granicznych kontroli sanitarnych na przejściach granicznych. Natomiast państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni przeprowadzają kontrole sanitarne we wszystkich pozostałych sytuacjach oraz miejscach, o których mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 882/2004.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzają kontrole sanitarne zgodnie z ww. przepisami prawa oraz ujednolicającymi tryb kontroli – procedurami opracowanymi na podstawie obowiązujących przepisów prawnych. Zgodnie z procedurą kontroli PK/NG/01 „*Kontrola jakości zdrowotnej przywożonej z zagranicy żywności, składników żywności, substancji pomagających w przetwarzaniu oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością*”, granicznej kontroli sanitarnej podlega każda partia importowanej żywności, o ile przepisy prawa wspólnotowego nie wprowadzają szczególnych warunków kontroli. Kontrole są wykonywane w sposób gwarantujący bezpieczeństwo pracownika, środowiska naturalnego oraz niepowodujący pogorszenia jakości kontrolowanego produktu i obejmują w szczególności:

- Przegląd i ocenę dokumentacji dotyczącej kontrolowanej partii produktu. Kontrolni podlega dokumentacja przewozowa, istotna ze względu na identyfikację partii produktu (karnet TIR lub CMR, specyfikacje, faktury, SAD) oraz certyfikaty zdrowotne i deklaracje producenta (przedstawione w oryginale) potwierdzające zgodność produktu z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach. Przedstawione certyfikaty i deklaracje powinny umożliwić porównanie deklarowanej jakości zdrowotnej produktu z przepisami.
- Ocenę warunków transportu i składowania, w tym:
 - stanu sanitarnego środka transportu,